

**Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
Oddział Ziemi Wałbrzyskiej
w Wałbrzychu**

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI ODDZIAŁU
XXII KADENCJI
ZA LATA
2009 – 2012**

Wałbrzych 20 kwiecień 2013

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ODDZIAŁU ZIEMI WAŁBRZYSKIEJ PTTK W WAŁBRZYCHU ZA LATA 2009 – 2012

Koleżanki i Koledzy Delegaci !
Szanowni Goście !

Dobiegła końca XXII kadencja władz Oddziału Ziemi Wałbrzyskiej PTTK w Wałbrzychu. Liczne zmiany w przepisach ich niestabilność, kolejne nowelizacje ustaw: o usługach turystycznych, o pożytku publicznym i wolontariacie czy choćby deregulacja zawodu przewodnika powodowały ogromne zamieszanie i wymusiły na nas zmiany m.in. w sferze formalno-prawnej, dot. ogłaszanych konkursów przez jednostki samorządowe.

Czas pokazał, że w miarę dostosowaliśmy funkcjonowanie Oddziału do nowych warunków.

Była to kadencja bardzo ważna dla Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

W 2010 roku odbył się VI Kongres Krajoznawstwa Polskiego, który dokonał analizy aktualnej sytuacji polskiego krajoznawstwa w zmieniającej się sytuacji kulturowej oraz wytyczył główne kierunki działania Towarzystwa na najbliższe dziesięciolecie.

Rok 2010 był rokiem podsumowującym 60 lat funkcjonowania Towarzystwa w kraju, natomiast w 2011 roku podsumowaliśmy 60 lat PTTK na Ziemi Wałbrzyskiej.

Oceniając mijającą kadencję, zadajemy sobie pytanie czy spełniliśmy pokładane w nas nadzieje na integrację i otwarcie naszych propozycji na swoich członków, społeczność lokalną w tym na dzieci i młodzież?

Co powoduje, że ludzie chcą działać w naszych szeregach społecznie, na rzecz innych ludzi i co powinniśmy zrobić by trafić z naszą ofertą do młodego pokolenia.

Przyszedł też czas na zastanowienie się dokąd Towarzystwo zmierza, czy jesteśmy w stanie podołać nowym wyzwaniom, czy staniemy się organizacją nowoczesną nadążającą za nowymi trendami. Jakie zajmiemy stanowisko w sprawie przestrzeni turystycznej i szlaków?

Jak powinno szkolić się kadre i jakie powinna mieć uprawnienia? Czy może towarzystwo winno być kadrowe, elitarne czy jak do tej pory – dla każdego.

To tylko niektóre pytania, które nurtują Zarządy i działacze.

Dziś postaramy się ocenić naszą pracę i może pokusimy się o zajęcie stanowiska w niektórych w/w kwestiach.

Koleżanki i Koledzy, Szanowni Goście.

Wielu pośród nas opuściło nasze szeregi nie dobrowolnie lecz dlatego, że los tak zdecydował. Dziś zapewne wędrują niebiańskim szlakiem i przysłuchują się temu co zrobiliśmy i zrobimy dla naszego Oddziału, a który oni tak ukochali.

Boratyński Henryk *09.02. 1920 - †08.10.2010 r.

Pracownik i działacz naszego Towarzystwa oddał się bez reszty społecznikowskiej działalności

To z jego inicjatywy urodziła się akcja wspólnego wędrowania po najciekawszych szlakach Dolnego Śląska pn. „W niedzielę nie ma nas w domu”

Sakwerda Jan *27.12.1942 r. - †24.10.2009 r.

Był przewodniczącym Komisji Krajoznawczej tworząc nową kadre instruktorów krajoznawczych. W latach 80 tych pełnił funkcję kustosa Muzeum Regionalnego PTTK na Zamku Grodno. Był twórcą wielu monografii o Dolnym Śląsku.

Marian Błaszkiwicz *20.07.1925 r. – †18.04.2009 r.

Działacz Oddziału; znakarz szlaków Górskich, były Prezes Wałbrzyskiego Klubu Wędrowców

Drymluch Paweł *29.04.1953 r. - †15.01.2010 r.

Był członkiem Komisji Turystyki Pieszej PTTK w Wałbrzychu, wybrany został do władz Oddziału Ziemi Wałbrzyskiej, jednak po kilku miesiącach na własną prośbę zrezygnował.

Partyka Zbigniew *15.10.1923 r. - †23.09.2010 r.

Przewodnik

Kalicki Tadeusz *22.05.1934 r. – †23.10.2011 r.

Przez wiele lat sprawował funkcję wiceprezesa i członka Zarządu Oddziału PTTK. Wielkie zasługi położył w ratowanie i renowację jednego z najpiękniejszych zamków w Polsce – Zamku Grodno w Zagórzu Śląskim.

Mikoś Zdzisław *23.06.1926 - †15.10.2011

Był członkiem Zarządu Oddziału PTTK w Wałbrzychu.

Przez wiele kadencji pełnił funkcje – Przewodniczącego Komisji Opieki nad Zabytkami

Ryszard Węglowski *29.01.1938 r. †01.09.2012 r.

Przodownik Turystyki Górskiej, znakarz.

Wojciech Solecki *30.06.1934 r. - †01.06.2012 r.

Żegnamy członków, przyjaciół i sympatyków Oddziału PTTK, nie wymienionych tu z imienia i nazwiska, którzy od nas odeszli na wieczność.

Proszę zebranych o uczczenie ich pamięci chwilą ciszy.

Dziękuję.

Koleżanki, Koledzy, drodzy goście.

Pomimo warunków w jakich przyszło nam w minionej kadencji funkcjonować, a na które nie mieliśmy wpływu nasz Oddział na przekór wszystkiemu wykazał się dużą aktywnością i udowodnił, że można wspólnie tu, oddolnie zrobić dużo dobrego na rzecz rozwoju turystyki i krajoznawstwa, że z nami warto.

W dalszej części sprawozdania przedstawione zostaną informacje z pracy Komisji Kół, Klubów. Zanim jednak przejdę do tego chciałabym przedstawić krótką informację o pracy Zarządu, jego członków którzy wspólnie włączyli się w organizację tych prestiżowych dla Oddziału imprez i przedsięwzięć.

Dla zwiększenia procesu konsolidacji działań programowych Zarząd Główny wprowadził tematy-hasła wiodące dla poszczególnych lat.

Fakt ten miał niezwykle ważne znaczenie dla postrzegania PTTK, jako kreatora działań związanych z turystyką i krajoznawstwem w skali kraju oraz w środowiskach lokalnych.

Włączyliśmy się w realizację tych działań, które dobrze kształtowały wizerunek Towarzystwa w regionie.

1/ Z okazji obchodów Roku Przyrody w 2008 r. ,

ogłosiliśmy Ogólnopolski Konkurs „Przyroda Polska” pokłosiem którego była

wystawa pokonkursowa w Bibliotece Pod Atlantami w styczniu 2009 r.
Na konkurs wpłynęło 319 prac oraz 29 zestawów wielo-zdjęciowych, 95 autorów.

- 2/ Oddział od 2005 do lipca 2009 r. miał podpisaną umowę z UM w Wałbrzychu na prowadzenie Centrum Informacji Turystycznej w Wałbrzychu.
Od sierpnia ubiegłego roku do kwietnia br. mamy podpisaną umowę z Gminą Uzdrowską w Szczawnie Zdroju na prowadzenie Centrum Informacji Miejskiej i Turystycznej
- 3/ uczestniczyliśmy w realizacji programu „Edukacja ekologiczna kadry programowej PTTK – NATURA 2000. (styczeń – lipiec 2009) Projekt realizowany był w 7 Oddziałach PTTK w Polsce i sfinansowany został ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W programie udział wzięło 25 osób kadry Oddziału
- 4/ z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu podpisaliśmy Porozumienie o współpracy na rzecz rozwoju turystyki oraz wzajemnej promocji pomiędzy PWSZ, Oddział Ziemi Wałbrzyskiej PTTK w Wałbrzychu i Oddziałem Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych w Wałbrzychu.
Efektem współpracy było uczestnictwo stron w organizowanych imprezach, konferencja, inauguracja i zakończeniach roku akademickiego, współorganizacja Rajdów Akademickich na Chełmcu czy wykładach dla studentów m.in. z zakresu znakowania szlaków turystycznych, inwentaryzacji krajoznawczej,
- 5/ Przedstawiciel RPK PTTK w Wałbrzychu Tomasz Czeleń uczestniczył w projekcie dotyczącym komputeryzacji zbiorów regionalnych pracowni krajoznawczych dofinansowanego przez FIO;
Dzięki temu programowi Oddział pozyskał dobrej jakości sprzęt komputerowy. W kolejnych latach z ramach otrzymanych środków na Regionalną Pracownię Krajoznawczą dokonano zakupu nowych pozycji książkowych do zbiorów Bibliotecznych, wymieniono wyposażenie biblioteki - stół, krzesła, regały, wymienione zostało oświetlenie. Zakupiono rzutnik i ekran,
- 6/ na Zamku Książ odbyła się uroczystość związana z obchodami 500-lecia Hochbergów na Książu z udziałem księcia Bolka VI graf von Hochberg fürst von Pless i rodziny. Udział wzięli przedstawiciele władz samorządowych, postowie, duchowieństwo.
W trakcie uroczystości uhonorowano osoby i instytucje, które przyczyniły się do ratowania, rozwoju i promowania Książa. Wśród wyróżnionych dyplomem był nasz Oddział
- 7/ 16-17.05 odbył się V i ostatni „Jarmark Średniowieczny na Zamku Grodno w Zagórzu Śląskim” organizowany przez Oddział i Koło PTTK Bractwo Zamku Grodno
- 8/ 4-6.09 obradował w Warszawie Walny Zjazd PTTK. Delegatem była Zofia Sikora wybrana na Regionalnej Konferencji Oddziałów we Wrocławiu. Wcześniej została przewodniczącą Porozumienia Oddziałów PTTK woj. dolnośląskiego
Podczas części oficjalnej obrad Oddział Ziemi Wałbrzyskiej PTTK w Wałbrzychu

odznaczony został Medalem PRO MEMORIA przez Janusza Krupskiego, kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych,

- 9/ zgodnie z uchwałą ostatniego Walnego Zjazdu zorganizowany został „Dzień pamięci w PTTK”, poświęcony pamięci zmarłych turystów naszego Oddziału Zakończenie odbyło się przy Skalnej Bramie.
W następnych latach zmieniono formę obchodów. Obok zapalania zniczy na grobach działaczy i pod tablicą upamiętniającą na Zamku Grodno odbywały się wieczory wspomnień, w których uczestniczyły też rodziny zmarłych

2010 r. Rokiem 60-lecia Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego i Rokiem Turystyki Wodnej. Na Dolnym Śląsku był to „Rok Marianny Orańskiej”.

- 10/ w Olsztynie odbył się VI Kongres Krajoznawstwa Polskiego pod hasłem „Polska w Europejskiej Rodzinie. Przenikanie kultur, idei, wartości. Powinności Krajoznawców”.
W Kongresie uczestniczyło ponad 600 krajoznawców z całego kraju.
Z Oddziału udział wzięli: Zofia Sikora i Bartłomiej Ranowicz.
Wcześniej byliśmy współorganizatorami Sejmiku Przedkongresowego pod hasłem „Dziedzictwo kulturowe źródłem krajoznawstwa. Dolnośląski tydzień kultur i narodów”. Referaty wygłosili Zofia Sikora „Reemigranci z Francji na Ziemi Wałbrzyskiej” i Bartłomiej Ranowicz – „Polska Turystyka Sudecka na styku 3-ch kultur po1945 r.”
- 11/ uczestniczyliśmy w Polsko - Czeskich Targach Turystycznych w Broumovie i Dworze Kralove oraz we Wrocławiu, Warszawie i Poznaniu.
- 12/ w Centrum Olimpijskim w Warszawie odbyło się spotkanie z okazji jubileuszu sześćdziesięciolecia Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, pod honorowy patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego. Za wybitne zasługi w działalności na rzecz rozwoju turystyki Oddział Ziemi Wałbrzyskiej PTTK w Wałbrzychu został wyróżniony Honorową Odznaką „Za zasługi dla turystyki” przyznaną przez Ministerstwo Sportu i Turystyki.
- 13/ podczas posiedzenia Rady Miejskiej Szczawna-Zdroju odbyło się wręczenie wyróżnień za pomoc i współpracę z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym.
Na wniosek Oddziału Ziemi Wałbrzyskiej PTTK Zarząd Główny nadał Panu Burmistrzowi Tadeuszowi Właźlakowi Medal PTTK.
Dyplomy PTTK „Za pomoc i współpracę” wręczono także Radzie Miejskiej w Szczawnie- Zdroju oraz Uzdrowskiej Gminie Miejskiej Szczawno-Zdrój.
- 14/ Wykonaliśmy zadania zlecane przez Gminę Uzdrowską w Szczawnie-Zdroju dzięki czemu odnowione zostały wszystkie szlaki turystyczne, ustawiono nowe węzły szlaków. Ponadto wykonaliśmy 5 punktów informacyjnych (plan miasta i mapa regionu)

2011 r. Rokiem 60-lecia Oddziału Ziemi Wałbrzyskiej PTTK w Wałbrzychu, Rokiem Turystyki Rodzinnej. Komisja Turystyki Górskiej ZG PTTK Rok 2011 ogłosiła Rokiem Sudeckim.

- 15/ w lutym w OSK "Podzamcze" odbyła się inauguracja jubileuszowych obchodów 60-lecia PTTK w Wałbrzychu zorganizowana przez Wałbrzyski Klub Wędrowców. Było to spotkanie połączone z prezentacją multimedialną Alka Ziółkowskiego „9 tysięcy kilometrów przygody” z podróży po USA. Prezentacji towarzyszył wernisaż wystawy malarskiej członków WKW Łucji Topolewskiej i grafik Bronisława Śliwowskiego.
- 16/ odbyło się spotkanie z prof. dr inż. arch. Markiem Staffą wybitnym znawcą Sudetów i problematyki górskiej. Uczestnicy spotkania, mieli okazję poznać genezę powstawania największego dzieła Marka Staffy 21-tomowego „Słownika geografii turystycznej Sudetów”.
- 17/ członkowie Oddziału uczestniczyli w szkoleniach. W 3 miesięcznym szkoleniu poświęconym Edukacji Ekonomicznej Stowarzyszeń udział wzięli kol. Jacek Pielich i Krzysztof Teper.
W szkoleniu organizowanym przez Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych – cały Zarząd i kol Tomek Czeleń (stażysta). Ponadto Zofia Sikora w szkoleniach dot. funkcjonowania 3-go sektora, rozliczania i pozyskiwania środków i kilku unijnych zorganizowanych przez Europostów.
W projekcie „Postaw na Eurozarządzenie zorganizowanego przez Agencję Rozwoju Innowacji SA udział wzięli Barbara i Alek Ziółkowsy i Tadeusz Rupociński
- 18/ zorganizowaliśmy Kurs na Organizatora Turystyki. Uprawnienia otrzymały 23 osoby
- 19/ na zaproszenie Redakcji „Na Szlaku” uczestniczyliśmy we Wrocławiu w obchodach jubileuszowych 25-lecia wydawnictwa
- 20/ na zaproszenie Dolnośląskiej Dyrekcji Parków Krajobrazowych uczestniczyliśmy w Konferencji poświęconej Parkom Krajobrazowym Dolnego Śląska w Centrum Edukacji Ekologicznej w Myśliborzu
- 21/ Oddział zainaugurował nowy cykl imprez pn. „Rodzinne Spacerunki z PTTK” wycieczką nad Jeziorko Daisy, kolejne do Parku Książańskiego i do Pałacu w Strudze
- 22/ w Biurze Wystaw Artystycznych „KSIAŻ” odbył się wernisaż wystawy Ferdynanda Drabika nestora wałbrzyskiej turystyki, artysty malarza. Okazją do pokazania prac artysty były odbywające się obchody 60-lecia Oddziału Ziemi Wałbrzyskiej PTTK w Wałbrzychu oraz 100-lecie urodzin Freda Drabika. Obrazy udostępniła żona artysty Inka Drabik, która osobiście uczestniczyła w wernisażu.
- 23/ 15 grudnia odbyły się uroczystości związane z obchodami rocznicowymi. W murach PWSZ obok nestorów, działaczy Oddziału uczestniczyli zaproszeni

goście – Prezes ZG PTTK Lech Drożdżyński, Członek Honorowy PTTK – prof. Marek Staffa, Członek Honorowy PTTK, Czł. Głównego Sądu Koleżeńskiego, Przewodniczący Dolnośląskiego Zespołu Turystyki Pieszej PTTK – Henryk Antkowiak, Przewodniczący Komisji Krajoznawczej ZG PTTK, Redaktor Naczelny „Na Szlaku” - Prof. Krzysztof Mazurski, Członek ZG PTTK, Prezes Oddziału PTTK w Lubieniu – Marian Hawrysz, Prezydent miasta Wałbrzycha – dr Roman Szełemej, Poseł na Sejm, Przewodniczący Zarządu Głównego PTSM – Henryk Gołębiowski, Burmistrz Szczawna-Zdroju – Tadeusz Właźlak, członek Zarządu Powiatu Wałbrzyskiego – Romuald Pacierpnik, Kanclerz PWSZ – Jan Zwierko, Jan Jędrasik – UM w Wałbrzychu, Zenon Matuszko – z Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Dyr. OSiR w Boguszowie Gorcach, Dyr. Młodzieżowego Schroniska PTSM w Lubachowie – Magdalena Urbańska, Prezesi Oddziałów Marek Krzan z Kłodzka, Stanisław Grochociński – Ząbkowice Śląskie, Kazimierz Majewski Kamiennej Góry, Leszek Drabczyk z Jawora, Mirosław Bielachowicz z Legnicy

- 24/ wydana została praca zbiorowa, monografia Oddziału pt. „60 lat Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Wałbrzychu 1951 – 2011.
- 25/ uczestniczyliśmy w różnych projektach oświatowych m.in.w projekcie „Ziemia – Planeta żywiołów” – Ala Niewczas, czy konkursie w I LO „Moja Mała Ojczyzna” Artur Ciempa i Zofia Sikora
- 26/ udało nam się wydać kilka materiałów promocyjnych w tym – folder Oddziału, wizytówki Biura, roller i reklamówki. Zrobiona została nowa profesjonalna strona internetowa Oddziału.
- 27/ Zarząd Oddziału był organizatorem Ogólnopolskiego Rajdu Szlakami Św. Jana Nepomucena do Bratysławy na Słowacji w którym udział wzięło 47 osób

Udział przedstawicieli Oddziału w pracach innych instytucji i organów PTTK

Zofia Sikora

- powołana została na członka Kapituły Odznaczeń ZG PTTK,
- jest Przewodniczącą Rady Porozumienia Oddziałów PTTK woj. Dolnośląskiego
- członek Gminnej Rady Pożytku Publicznego w Wałbrzychu w kadencji 2009-2010, 2011-2013
- członek Rady Kultury przy Prezydencie m.Wałbrzycha
- członek Rady Honorowej Parku Wielokulturowego „Stara Kopalnia”.

Jacek Pielich

- przewodniczący Delegatury Sudeckiej KTG ZG PTTK,
- członek Lokalnej Organizacji Turystycznej Powiatu Wałbrzyskiego
- członek Centrum Aktywności Lokalnej

Stanisław Junak

- Zastępca Przewodniczącego Delegatury Sudeckiej KTG ZG PTTK,

Artur Ciempa

- członek Delegatury Sudeckiej KTG ZG PTTK,
- członek Zarządu Wałbrzyskiego Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych

Tomasz Czeleń

- członek Delegatury Sudeckiej KTG ZG PTTK,
- Młodzieżowy Lider Turystyki w ZG PTTK

Tadeusz Koguciuk i Krystyna Pudło

- członkowie Dolnośląskiego Zespołu Turystyki Pieszej

Jan Besztercha

- członek Zarządu Wałbrzyskiego Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych

Koleżanki i Koledzy

Jak widzicie byliśmy aktywni w wielu dziedzinach życia PTTK-owskiego, przy tym jak widzicie uczestnicząc w życiu miasta i regionu. Byliśmy tam, gdzie nasze towarzystwo było zapraszane i mile widziane, choć często przy nakładających się terminach zmuszeni byliśmy dokonywać wyborów.

Jeżeli mielibyśmy się czegoś czepić to zapewne porażką było brak zdecydowanych działań skierowanych na pozyskanie młodzieży, choć Oddział był organizatorem nie małej ilości imprez skierowanych do tej grupy. Na usprawiedliwienie możemy powiedzieć, że większość Oddziałów PTTK, a i innych organizacji pozarządowych boryka się z tym samym problemem. Zdecydowanie priorytetem dla przyszłego Zarządu winna być sprawa programu skierowanego na dzieci i młodzież.

WŁADZE ODDZIAŁU

Na XXII Walnym Zjeździe Oddziału PTTK Ziemi Wałbrzyskiej w Wałbrzychu, obradującym 4.04.2009r Zarząd Oddziału ukonstytuował się w składzie:

Zofia Sikora	-	Prezes
Jacek Pielich	-	Wiceprezes
Artur Ciempa	-	Wiceprezes
Wiesława Standzoń	-	Sekretarz
Małgorzata Grędzińska	-	Skarbnik
Alicja Niewczas	-	Członek Zarządu
Edward Piwoński	-	Członek Zarządu
Jan Besztercha	-	Członek Zarządu
Paweł Drymluch	-	Członek Zarządu

W trakcie trwania kadencji (przyczyny zdrowotne) z pracy w Zarządzie zrezygnował kol. Paweł Drymluch

Komisja Rewizyjna:

Henryk Chojnacki	-	Przewodniczący
Kazimiera Szymczak	-	Sekretarz
Maria Burzyńska	-	Członek

Działalność statutowa Oddziału

W latach 2009 - IV.2013 odbyto następującą ilość posiedzeń:

Lata	Posiedzenia Zarządu	Ilość uchwał
2009	7	12
2010	8	15

2011	5	11
2012 – IV 2013	11	17
RAZEM	31	55

Stan organizacyjny Oddziału w latach 2009 – 2012 obrazuje poniższa tabela:

Lata	Ilość kół	Ilość członków	Składki
2009	9	300	2.975.00
2010	9	341	3.839,00
2011	10	325	3.722,00
2012	10	317	4.847,00

Składki w minionym okresie ulegały zmianie i wynosiły:

Lata	Składka całoroczna normalna	Składka całoroczna ulgowa	Składka dla dzieci i młodzieży od września do końca roku kalendarzowego
2009	32,00	16,00	-
2010	36,00	18,00	8,00
2011	36,00	18,00	9,00
2012	40,00	20,00	10,00

Poniższe zestawienie obrazuje ilość zrealizowanych imprez przez wszystkie jednostki organizacyjne Oddziału

Lata	Ilość imprez	Ilość uczestników
2009	106	6724
2010	89	2787
2011	111	3331
2012	120	2769

Od dnia 9.10.2001 r. postanowieniem Sądu Rejonowego w Wałbrzychu Oddział Ziemi Wałbrzyskiej PTTK w Wałbrzychu wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego nr poz. 50631.

Działalność statutowa Oddziału realizowana mogła być dzięki finansowemu wsparciu:

- Wydziału Spraw Społecznych UM w Wałbrzychu (rajdy, zloty, turnieje, konkursy szlaki turystyczne)
- Starostwa Powiatowego w Wałbrzychu (rajdy, zloty, konkursy)
- Urzędu Marszałkowskiego woj. Dolnośląskiego (rajdy, zloty, konkursy)
- Zarządu Głównemu PTTK (Regionalna Pracownia Krajoznawcza, znakowanie, rajdy, zloty)
- Sponsorów (konkursy, rajdy)
- Biura Obsługi Ruchu Turystycznego PTTK

KOMISJE ODDZIAŁU

Komisja Turystyki Górskiej

W minionej kadencji Zarząd Komisji Turystyki Górskiej działał w składzie: Artur Ciempa, Jacek Pielich, Krzysztof Teper, Stanisław Junak, Henryk Boratyński, którego po tragicznej śmierci zastąpiła kol. Maria Burzyńska. Do Zarządu w roku 2012 dooptowano Tomasza Zagórskiego. Funkcję przewodniczącego w latach: 2009-2010 pełnił kol. Pielich, zaś w latach 2010-2012 Krzysztof Teper, a od czerwca 2012 Artur Ciempa. Wybrano także 6-osobowy Terenowy Referat Weryfikacyjny, na czele którego stanął Stanisław Junak.

Komisja Turystyki Górskiej liczy **21** członków wraz ze znakarzami szlaków.

W okresie od marca 2009 do marca 2012 r. odbyło się **21** spotkań Komisji,

24 imprezy zorganizowane przez Komisję i **12** imprez, które Komisja współorganizowała.

Do najważniejszych „sztandarowych” imprez Komisji należały:

- Zlot Turystów na Wielkiej Sowie (odbyły się 4 zloty);
- Zlot Szlakiem Zamków Piastowskich (4 zloty- zamek Bolczów, zamek Rogowiec, zamek Nowy Dwór, zamek Radosno);
- Rajd Walończyków (4 zloty- Okrzeszyn, Chełmiec, Głazy Krasnoludków, Lesniczówka koło Boguszowa);
- Korona Sudetów Czeskich (10 wycieczek);
- Korona Sudetów Niemieckich (2 wycieczki).

Komisja zajmowała się również weryfikacją odznak Korony Sudetów.

W latach 2009-2012 zweryfikowano łącznie:

- 73 Odznaki Korony Sudetów Polskich;
- 50 Odznak Korony Sudetów Czeskich;
- 102 Odznaki Korony Sudetów Niemieckich;
- 32 Odznaki Wielkiej Korony Sudetów.

Komisja współorganizowała także:

- Konkurs „Piosenką Turystyczną Żegnamy Sezon” (4-krotnie);
- Konkurs o Regionie Wałbrzyskim (4-krotnie);
- Młodzieżową Olimpiadę Krajoznawczą (4-krotnie).

IMPREZY KTG 2009-2012

lp	Rok	Ilość organizowanych KTG	imprez przez	Ilość imprez współorganizowanych przez KTG	Ilość uczestników
1	2009	9		3	622
2	2010	7		3	521
3	2011	5		3	480
4	2012	3		3	293
5	RAZEM	24		12	1 916

Największą popularnością cieszyły się takie imprezy jak:

Złot na Wielkiej Sowie w 2012 r.- 170 uczestników;

Złot na Wielkiej Sowie w 2010 r.- 160 uczestników;

Złot Szlakiem Zamków Piastowskich w 2009 r.- 121 uczestników.

Oprócz organizowania imprez krajoznawczo-turystycznych Komisja zajmowała się także sprawami znakarskimi. Szlakami opiekowało się 9 czynnych znakarzy, którzy w minionej kadencji znakowali szlaki w Górach Wałbrzyskich, Kamiennych, na Pogórzu Bolkowsko-Wałbrzyskim, Wzgórzach Strzegomskich oraz Górach Sowich. Innym polem działalności Komisji była weryfikacja książeczek do GOT-u.

WERYFIKACJA ODZNAK GOT 2009-2012

Lp.	rok	popularna	mała brązowa	mała srebrna	mała złota
1	2009	41	34	14	10
2	2010	42	35	19	18
3	2011	56	20	15	5
4	2012	50	33	17	8
5	RAZEM	189	122	65	41
6	Razem 2009- 2012	417			

Członkowie Komisji brali udział w większości imprez organizowanych przez Oddział, np. „Ogólnopolskiej Olimpiadzie Krajoznawczej”, „Międzynarodowym Konkursie Krasomówczym w Golubiu-Dobrzyniu”, „Rajdzie Szlakami Św. Jana Nepomucena”, „Złocie Gwarków Dolnośląskich”, czy „Sudeckim Powitaniu Wiosny”, „Złocie Przyrodników” oraz imprezach o zasięgu wojewódzkim czy ogólnopolskim, np. „Złocie Turystów Dolnego Śląska”, „Ogólnopolskim Złocie Sudeckich Przewodników Turystyki Górskiej”, „Ogólnopolskim Rajdzie Przewodników” czy „Ogólnopolskim Złocie Przewodników Turystyki Pieszej”.

Przewodnicy uczestniczyli we wszystkich ogólnopolskich złotach sudeckich przewodników turystyki górskiej.

Komisja ma swoich przedstawicieli w Delegaturze Sudeckiej. Przewodniczącym Delegatury jest kol. Jacek Pielich, zaś wiceprzewodniczącym kol. Stanisław Junak. Członkami zaś: Tomasz Czeleń i Artur Ciempa.

Członkowie KTG poszerzali swoje uprawnienia przewodnickie i znakarskie.

Komisja dbała także, aby jej osiągnięcia były opisywane w lokalnej prasie oraz na stronie internetowej Oddziału. Ukazało się 8 artykułów m.in w „Tygodniku Wałbrzyskim” i „Wiadomościach Wałbrzyskich”. O dokonaniach Komisji pisały także „Sudety” i „Gazeta Górská”. Koledzy: Stefan Okoniewski, Stanisław Junak, Jacek Pielich, Tadeusz Koguciuk, Artur Ciempa byli autorami tekstów do folderów, informatorów, przewodników oraz map.

Minioną kadencję należy zaliczyć do udanych. Cieszy fakt odmłodzenia składu Komisji, pozyskania nowych członków a także należy pogratulować licznej rzeszy przewodników, znakarzy i zwykłych turystów, którzy swoją pracą i zaangażowaniem włączali się w organizację imprez naszego oddziału.

Komisja Turystyki Pieszej

Wyboru Zarządu Oddziałowej Komisji Turystyki Pieszej Oddziału Ziemi Wałbrzyskiej na kadencję 2009 – 2012 dokonano 17.11.2009r.

W skład Zarządu Komisji weszli:

Kol. Tadeusz Koguciuk - Przewodniczący
 Kol. Ireneusz Leczykiewicz - zastępca Przewodniczącego
 Kol. Mieczysław Dul - sekretarz Komisji

W trakcie kadencji zmarł kol. Paweł Drymluch. Zrezygnował z pracy w Zarządzie Mieczysław Dul.

Dokonano również wyboru składu osobowego Referatu Weryfikacyjnego Odznaki Turystyki Pieszej

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	Nr leg. Przdow. TP	Uprawnienia
1. Andrzej Nowicki	Przewodniczący	4505	Dśl.
2. Ireneusz Leczykiewicz	Członek	5556	Dśl. Lub.. Kujaw-Pom. Łódzkie
3. Tadeusz Koguciuk	Członek	10575	Dśl
4. Jacek Pielich	Członek	10577	Dśl
5. Paweł Drymluch	Członek	4502	Dśl

oraz Referatu Weryfikacyjnego Odznaki Jana Nepomucena

Imię i nazwisko	Pełniona Funkcja	Nr leg.	Uprawnienia
1. Jacek Pielich	Przewodniczący	10577	Dśl
2. Ireneusz Leczykiewicz	członek	5556	Dśl
3. Tadeusz Koguciuk	członek	10575	Dśl

Poniższe zestawienie prezentuje stan zweryfikowanych odznak KTP

Rodzaj Odznaki	2009r	2010r	2011r	2012r	Razem
OTP popularna brązowa	3	9	9	1	22
	2	4	4	5	15
Za wytrwałość	-	1	1	3	5
1 norma	-	1	-	-	1
2 norma	-	-	1	-	1
1/6 normy	-	-	-	-	-
1/5 normy III stopień	1	-	-	-	1
4/5 normy	-	-	-	-	-
dla najwytrwalszych 4/5 normy I stopień	-	-	-	-	-
dla najwytrwalszych II norma	1	-	1	1	3
Siedmiomilowe buty srebrne	5	9	7	21	42
złote	1	-	4	2	7
Turysta Dolnego Śląska brązowy	7	7	11	1	26
Srebrny	2	-	5	5	12
I norma srebro	4	3	4	2	13

	II normy złoty I norma Za wytrwałość	1 -	4 1	3 4	- 3	8 8
Odznaka Św. Jana Nepomucena	brązowy	78	24	64	44	210
	srebrny	64	25	67	46	202
	złoty	38	42	21	30	131
	diamantowy	17	24	10	21	72
Ogółem:		224	154	216	185	779

Stan przodowników Turystyki Pieszej O/ PTTK Ziemi Wałbrzyskiej - wynosi 7 osób. Komisja odbywała regularne posiedzenia w drugi wtorek każdego miesiąca.

Łącznie w kadencji odbyto 30 posiedzeń.

Działalność statutowa Komisji przejawiała się organizacją imprez terenowych tzn sobotnich wycieczek pieszych po równinach: Świdnickiej i Jaworskiej, Obniżenia Podsudeckiego, Kotliny Dzierżoniowskiej, w powiecie wałbrzyskim i nachodskim w Republice Czeskiej.

Łącznie w wycieczkach pieszych nizinnych, górskich i podgórskich w czasie trwania kadencji wzięło udział 276 uczestników Najważniejszym i dla Komisji były dwie imprezy: Ogólnopolski Rajd Szlakami Św. Jana Nepomucena i Złot Szlakiem Gwarków Dolnośląskich.

Ilość uczestników oraz miejsce i termin imprez ilustruje poniższa tabela:

Lata	Nazwa imprezy	Miejsce imprezy	Ilość uczestników
2009	V Ogólnopolski Rajd Szlakami Św. Jana Nepomucena	Świdnica – Sobótka	50
	VII Złot Szlakami Gwarków Dolnośląskich	Kowary' 2009	46
2010	VI Ogólnopolski Rajd Szlakami Św. Jana Nepomucena	Ziemia Kamiennogórska	20
	VIII Złot Szlakami Gwarków Dolnośląskich	Złoty Stok'2010	45
2011	VII Ogólnopolski Rajd Szlakami Św. Jana Nepomucena.	Ziemia Broumovska	52
	IX Złot Szlakami Gwarków Dolnośląskich	Kletno	50

Prestiżową imprezą była organizowana w 2011 roku przez Oddział Wojewódzka Narada Piechurów Dolnego Śląska. Narada odbyła się 30.I.2011r . Miejsmem spotkania był DW Harcówka i II Liceum Ogólnokształcącego w Wałbrzychu. Cały ciężar organizacyjny i finansowy wzięł na siebie Oddział. Poza członkami Komisji uczestniczyło 64 piechurów.

Komisja Młodzieżowa

W minionej kadencji Komisja Młodzieżowa działała w składzie: Robert Strzeszewski (przewodniczący do 2011), Artur Ciempa (przewodniczący od 2011 r.), Wiesława Standzoń, Małgorzata Grędzińska, Tomasz Czeleń, Edward Piwoński, Jan Beszterecha, Przemysław Chomiak, Katarzyna Harwot (do 2012 r.), Mateusz Nowak (do 2012 r.) i Krystian Machowczyk (od stycznia 2013 r.).

W okresie od marca 2009 do marca 2012 r. odbyło się **14** posiedzeń Komisji, zorganizowano **15** imprez a w **4** imprezach była współorganizatorem. Łącznie w imprezach Komisji uczestniczyły **652** osoby.

Do najważniejszych „sztandarowych” imprez Komisji należały:

- Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Turystyczno-Krajoznawczy oraz rozgrywana w ramach turnieju Olimpiada Krajoznawcza (odbyły się 4 turnieje);
- Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy – eliminacje wojewódzkie (4 konkursy) oraz Złoty Krasomówców w ramach konkursu (odbyły się 3 złoty w schronisku „Andrzejówka” i Krzeszowie, schronisku „Orzeł” i schronisku „Harcówka”);
- Wiosenny Rajd Edukacyjny (2 rajdy- w Rudawy Janowickie i na Ślężę);
- Rajd Jesienny (odbyły się 2 rajdy- do Lubachowa i w Góry Bystrzyckie);
- Rajd Marzanna (2 rajdy- do Osówki i Myśliborza).

Komisja współorganizowała także Konkurs „Piosenką Turystyczną Żegnamy Sezon” (4-krotnie);

IMPREZY Komisji Młodzieżowej 2009-2012 (szczegółowo)

lp	Nazwa imprezy	2009	2010	2011	2012
1	Złoty Krasomówców	48	69	55	.....
2	Rajd Marzanna	30	45	.....	.....
3	Rajd Andrzejkowy	46	.....	.....	.....
4	Konkurs Krasomówczy	.....	.....	.....	23
5	OMTTK	36	55	30	27
6	Wiosenny Rajd Edukacyjny	.....	.....	45	42
7	Rajd Jesienny	.....	.....	29	27
8	Konkurs na Najlepsze SKKT	.....	.....	45	.....
9	razem	160	169	204	119
10	Łącznie:	652			

IMPREZY Komisji Młodzieżowej 2009-2012 (ogólnie)

Lp	rok	Ilość imprez organizowanych przez KM	Ilość imprez współorganizowanych przez KM	Ilość uczestników
1	2009	4	1	160
2	2010	3	1	169
3	2011	5	1	204
4	2012	4	1	119
5	RAZEM	16	4	652

W minionej kadencji działało od 3 – 5 SKKT PTTK: „Wędrowniczek” przy ZS w Szczawnie-Zdroju, „Nietoperki” przy ZS nr 7 w Wałbrzychu, „Nieprzemakalni” przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Boguszowie-Gorcach (do 2012), przy SP Sokołowsku, przy SP w Głuszycy. Niestety należy stwierdzić, że liczba kół malała jak i członków SKKT również. Zainicjowany w 2011 r. konkurs „Na Najlepsze SKKT” zainteresował tylko 4 szkolne koła, natomiast w 2012 r. tylko jedno koło.

Warto nadmienić, że Komisja organizowała eliminacje wojewódzkie Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego Dzieci i Młodzieży. Finalistami konkursu byli uczniowie zrzeszeni w naszych kołach, np. w SKKT „Wędrowniczek”, gdzie czterokrotnie uczniowie reprezentowali region wałbrzyski w finałach w Golubiu-Dobrzyniu.

Członkowie Komisji aktywnie brali udział w większości imprez organizowanych przez Oddział.

Komisja dbała także aby jej osiągnięcia były opisywane w lokalnej prasie oraz na stronie internetowej oddziału. Napisaliśmy 9 artykułów do „Tygodnika Wałbrzyskiego” i „Wiadomości Wałbrzyskich”. Przewodniczący Komisji opisał jej historię do publikacji z okazji 60-lecia naszego Oddziału.

Komisja Fotografii Krajoznawczej

Komisja Fotografii Krajoznawczej rozpoczęła swoją działalność 28.04.2011r. Członkowie Komisji spotykali się w każdy pierwszy czwartek miesiąca. Podczas spotkań prowadzono otwarte szkolenia z zakresu obsługi aparatu fotograficznego i techniki fotografowania. Dzięki uprzejmości kierownictwa Wałbrzyskiego Ośrodka Kultury mogliśmy korzystać z ich sal i sprzętu audiowizualnego co ułatwiło i uatrakcyjniło nasze szkolenia. Członkowie Komisji uczestniczyli w licznych imprezach i szkoleniach.

Udział w imprezach ogólnopolskich

Nazwa imprezy	Organizator	Data	Miejsce	Ilość uczestników
Forum Fotografii Krajoznawczej	ZG KFK	3 – 5.06.2011	„Srebrna Góra 2011”	2
Forum Fotografii Krajoznawczej	ZG KFK	6 – 8.06.2012	„Łowicz 2012”	2

Plenery szkoleniowe

Nazwa imprezy	Organizator	Data	Miejsce	Ilość uczestników
Plener „Pejzaż nocny”	KFK PTTK	23.06.2011	Wałbrzych	6
Plener górski	KFK PTTK	24 – 25.09.2011	Góry Izerskie	6
Zimowy plener fotograficzny	KFK PTTK	11-12.02.2012	Karkonosze	5
Wiosenny plener fotograficzny	KFK PTTK	19-20.05.2012	Czeskie Rychory	8
Plener szkoleniowy	KFK PTTK	2.06.2012	Książański Park Krajobrazowy	8

Plener szkoleniowy	KFK PTTK	19.06.2012	Wałbrzych - Starówka	9
Plener szkoleniowy	KFK PTTK	14.07.2012	Wałbrzych - Sobięcín	8
Plener „Przyroda Rezerwatu Doliny Baryczy”	KFK PTTK	21–203.09.2012	Dolina Baryczy	8
Plener jesienny	KFK PTTK	21.10.2012	Rudawy Janowickie	5

W trakcie comiesięcznych spotkań członków Komisji przeprowadzono szkolenia z szerokiego zakresu fotografii, w których wzięło udział 270 członków i sympatyków KFK PTTK.

Wystawy Fotograficzne (zbiorowe i indywidualne członków KFK)

Nazwa imprezy	Organizator	Data	Miejsce	Ilość autorów	Ilość uczestników
"ZIEMIA WAŁBRZYSKA MAŁO ZNANA"	KFK PTTK	30.06.2011	Galeria „Gran” WOK Wałbrzych	13	220
Wystawa Waldemara Kałasznikowa „PASJA”	KFK PTTK	29.09.2011	Galeria „Gran” WOK Wałbrzych	1	200
Wystawa „TATRY”	KFK PTTK	19.10.2011	OSK Podzamcze W-ch	10	250
Pokaz diaporam „TRADYCJE BOŻEGO CIAŁA NA PODHALU”	KFK PTTK	Jw.	Jw.	3	J w.
Prezentacja wystawy "ZIEMIA WAŁBRZYSKA MAŁO ZNANA"	KFK PTTK	2.11.2011	Galeria Victoria W-ch	13	3000
I Doroczna Wystawa KFK „INSPIRACJE”	KFK PTTK	7.01.2012	Galeria „Gran” WOK Wałbrzych	14	250
Wystawa „HENRYK „BORATYŃSKI- 60 LAT W DRODZE”	KFK PTTK	9.02.2012	Galeria „Gran” WOK Wałbrzych	1	300
Premierowy pokaz filmu „HENRYK „BORATYŃSKI	KFK PTTK	Jw.	Jw.	6	300

60 LAT W DRODZE”					
Projekcja filmu HENRYK BORATYŃSKI 90 LAT W DRODZE’	KFK PTTK	14.03.2012	Klub Kawiarnia „Z drugiej strony lustra” Szczawno Zdrój	6	40
Wystawa Alka Ziółkowskiego „PEJZAŻ ŚWIATŁEM MALOWANY”	KFK PTTK	28.04.2012	Galeria „Gran” WOK Wałbrzych	1	220
Wystawa Tadeusza Rupocińskiego „W przestrzeni fotografii”	KFK PTTK	5.10.2012	Galeria „Gran” WOK Wałbrzych	1	250
Pokaz diaporamy związanej z jubileuszem 80 lecia Tadeusz Rupocińskiego	KFK PTTK	Jw.	Jw.	1	250

Komisja Ochrony Przyrody

Komisja Ochrony Przyrody od 4 grudnia 2009 roku działała w 12-osobowym składzie:

Urszula Stefanow - przewodnicząca

- Marianna Pisarska zastępca,
- Janina Krupa sekretarz
- Ireneusz Leczykiewicz - kronikarz.

Wśród członków Komisji 7 osób posiadało uprawnienia opiekuna przyrody:

- Urszula Stefanow,
- Janiana Krupa,
- Marianna Pisarska,
- Stanisław Junak
- Tadeusz Koguciuk
- Danuta Wołodko
- Jerzy Mach

oraz 4 osoby Instruktora Ochrony Przyrody:

- Teresa Koguciuk,
- Tadeusz Koguciuk,
- Stanisław Junak,
- Ireneusz Leczykiewicz

Stan liczebny członków Komisji Ochrony Przyrody w minionej kadencji przedstawiał się następująco:

2009/2010 – 12 osób

- 10 osób

2011 - 13 osób

Działalność Komisji sprowadzała się do organizacji Złotów Miłośników Przyrody, zorganizowanych wyjść szkoleniowych do parków miejskich Wałbrzycha, wycieczek przyrodniczych m.in. do Ogrodu Botanicznego we Wrocławiu, do Grząd i do Jedliny Zdroju.

W upływającej kadencji Komisja nawiązała kontakt z przedstawicielami Międzynarodowej Niezależnej Organizacji „GREENPACE”, która od 1971r ujawnia globalne problemy ekologiczne, zajmując się ochroną lasów, mórz i oceanów, ochroną przed substancjami toksycznymi. Przewodnicząca KOP uczestniczyła 31 marca 2010 r w Krajowej Naradzie Aktywu Ochrony Przyrody PTTK w Warszawie. Informacje z narady przekazała członkom Komisji.

Komisja w 2011 r. wystosowała apel w sprawie zaniechania budowy nowego kamieniołomu w okolicy schroniska „Andrzejówka”. Przedstawiciele Komisji również uczestniczyli w naradzie ekologicznej w Ośrodku Szkoleniowym „Salamandra” w Myśliborzu. W latach 2009 – 2012 Komisja zorganizowała łącznie 32 spotkania, podczas których członkowie mieli możliwość pogłębiania wiedzy z zagadnień dot. przyrody i jej ochrony.

Członkowie Komisji brali czynny udział w imprezach organizowanych przez Komisję Oddziału oraz Wałbrzyski Klub Wędrowców PTTK.

Przy Komisji Ochrony Przyrody działał Referat Weryfikacyjny Odznaki „Turysta Przyrodnik”, który prowadził kol. Stanisław Junak.

Ilość zweryfikowanych odznak w latach 2009- 2012 przedstawia poniższa tabelka:

Rok	Stopień popularny	Stopień brązowy	Stopień Srebrny	Stopień Złoty	Razem
2009	20	12	2	1	35
2010	10	9	9	4	32
2011	4	6	6	4	20
2012	9	7	4	5	25

Na dzień 31.12.2012 w Oddziale Kadre programową stanowi:

- 22 - Przodowników TG
- 10 - Znakarzy
- 8 - Przodowników TP
- 1 - Przodowników narciarskich
- 46 - Organizatorów Turystyki
- 9 - Instruktorów Krajoznawstwa
- 1 - Instruktorów Fotografii Krajoznawczej
- 4 - Instruktorów Ochrony Przyrody
- 8 - Instruktorów Przewodnictwa

Koło Przewodników Sudeckich i Terenowych

W minionej Kadencji Zarząd Koła Przewodników Sudeckich i Terenowych pracował w następującym składzie;

1. Janusz Prociński - Przewodniczący
2. Urszula Stefanow - Skarbnik
3. Renata Jaworska- członek Zarządu

Skład Komisji Rewizyjnej;

1. Stanisław Bedra - Przewodniczący Komisji
2. Piotr Chomicz - członek Komisji
3. Teresa Jaworska- członek Komisji

Stan członków Koła Przewodników Sudeckich i Terenowych w okresie kadencji uległ niewielkim zmianom :

Lata	Ilość członków
2009	17
2010	20
2011	21
2012	29

Koło realizowało swoje zadania zgodnie z kalendarzem imprez organizując coroczne imprezy p.n „Powitanie wiosny” inaugurując tym samym sezon turystyczny. Imprezy organizowane były wspólnie z OSiR-em w Boguszowie Gorcach.

Koło organizowało szkolenia na comiesięcznych zebraniach we własnym zakresie oraz wielokrotnie korzystając z zaproszeń osoba lub instytucjami z poza Koła.

W roku 2009 Koło obchodziło jubileusz 50-lecia swojej działalności. Oprócz uroczystego spotkania wydrukowano własnym kosztem „Krótką Historię Koła”

W roku 2010 nawiązano współpracę z WWSZiP przy ul. Wrocławskiej 10, polegającą na wykładach dla Uniwersytetu III Wieku, w zamian za co udostępniono przewodnikom salę na zebrania i szkolenia .Wykładowcami byli: Urszula Stefanow, Tadeusz Kalicki, Witold Chraplak, Stanisław Bedra.

W czasie trwania kadencji 2009 – 2012 odeszli na wieczną wędrówkę Kol.Henryk Boratyński, Tadeusz Kalicki i Wojtek Solecki.

WAŁBRZYSKI KLUB WĘDROWCÓW

Do najprężniej działających jednostek organizacyjnych Oddziału należy niewątpliwie Wałbrzyski Klub Wędrowców.

W wyniku przeprowadzonych wyborów 4.01.2009r Zarząd WKW ukonstytuował się w następujący m składzie;

- Alek Ziółkowski - Przewodniczący
- Dorota Witkowska - Wiceprzewodnicząca
- Wiesław Świetochowski - Wiceprzewodniczący
- Barbara Starczukowska - Skarbnik
- Elżbieta Kocharńska - Sekretarz

Waldemar Hundert - Członek Zarządu
 Paweł Drymluch - „

Komisja Rewizyjna:

Ewa Szuba - Przewodnicząca
 Zygmunt Janukowicz - Członek
 Tadeusz Orzel - Członek

Zebranie Klubu podjęło uchwałę o 2 letnim okresie kadencji Zarządu.

W trakcie trwania kadencji nastąpiły zmiany w składzie Zarządu.

Z pracy w Zarządzie zrezygnował Paweł Drymluch (z powodów zdrowotnych), Dorota Witkowska i Waldemar Hundert, dokooptowano Elżbietę Rosicką i Ryszarda Borkowskiego

Najważniejszym celem działalności Klubu było organizowanie niedzielnych wycieczek.

Ilość wycieczek i uczestników w latach 2009 – 2010 ilustruje poniższe zestawienie :

Lata	Ilość wycieczek	Ilość uczestników
2009	50	1992
2010	48	1504

W wycieczkach brali udział mieszkańcy Wałbrzycha, Boguszcowa, Głuszycy, i Świdnicy. Z pośród wycieczek Klubu członkowie mieli możliwość uczestniczenia w tradycyjnych 17 wyprawach poza obszar naszego regionu, podczas których można było poznać lepiej Czeski Raj, Bożkowską Jaskinię, Tarnicę, Podhale, Tatry, Pardubice Janskie Łaźnie, Drezno. Członkowie wycieczek poznali również uroki Sudetów Czeskich, Karkonoszy, Gór Stołowych, Gór Izerskich, Gór Kaczawskich, Masywu Śnieżnika i Gór Bialskich.

Oprócz tradycyjnych imprez i wycieczek Klub w myśl hasła „ uprawiamy turystykę , bawimy się i działamy’ podejmował różne przedsięwzięcia: benefis dla klubowego kol. Henryka Boratyńskiego wspólnie z Lożą Trubadurów Górskich, a 16 lutego, Klub wspierał zorganizowany przez Oddział PTTK benefis Henryka Boratyńskiego w Sali Witrażowej UM w Wałbrzychu. Zorganizowano również wystawy p.t. „Karkonosze” , „Magia Himalajów”, wystawę plastyczną p.t „Sfera Art.” Oraz wieczór poezji zatytułowany „Wiersze z szuflady”, pokaz multimedialny „Peru – Boliwia”, „Tybet – mistyka i realia” „Wałbrzyszenie na szlakach turystycznych”. A także dwa bale karnawałowe. Całość zamierzeń Klubu zaowocowało sporym zainteresowaniem mieszkańców Wałbrzycha i okolicznych miast o czym świadczy ilość członków Klubu:

Lata	Ilość członków
2009	88
2010	114

W następnej kadencji (2011 – 2012) Klubu nowowybrany (9 stycznia 2011r) Zarząd ukonstytuował się w składzie:

1. Stanisław Tomkowiak - Prezes
2. Wiesław Świętochowski - W-ce Prezes
3. Maria Grelewicz - W-ce Prezes
4. Stanisława Michalak - Skarbnik
5. Ryszard Borkowski - Członek (Z-ca Skarbnika)
6. Anna Juszczyzyn – Sroka - Sekretarz
7. Barbara Urbanowicz - Członek

Komisja Rewizyjna:

- Barbara Kozłowska - Przewodnicząca
 Tadeusz Rupociński - Członek
 Tadeusz Orzel - „

W latach 2011 – 2012 Wałbrzyski Klub Wędrowców zorganizował następującą ilość wycieczek ;

Lata	Ilość wycieczek	Ilość uczestników
2011	58	1962
2012	62	2043

Wśród zorganizowanych niedzielnych wycieczek należy wyróżnić dwa cykle wycieczek:

- Szlakiem im. Mieczysława Orłowicza – 6 wycieczek od Prudnika do Złotego Stoku przez Góry Opawskie i Przedgórze Sudeckie – I etap 103 km oraz wycieczki Międzynarodowym Szlakiem E-3 od Pilchowic do Trzcińska - 5 odcinków w 2011r
 W 2012r zrealizowano 7 kolejnych odcinków o łącznej długości ok. 103 km od Łąka Zdroju do Zieleńca. Kontynuowano również Wędrówki Szlakiem E-3. Od kwietnia do września pokonano 6 odcinków z Trzcińska przez Kamienną Górę, Szczawno-Zdrój, Przełęcz Walijską do Przełęcz Jugowskiej.

W styczniu 2012r obchodzono uroczyste 15 lecie WKW. Podsumowano dotychczasową działalność Klubu

Czerwcowy w 2011r i majowy w 2012r kilkudniowy pobyt w Zakopanem pozwolił poznać tradycje i zwyczaje Podhala podczas procesji Bożego Ciała. We wrześniu uczestnicy wycieczki 3 dniowej podziwiali polskie i czeskie Karkonosze.

Członkowie Wałbrzyskiego Klubu Wędrowców uczestniczyli również w imprezach Oddziałowych: Złocie Szlakiem Gwarków Dolnośląskich, Złocie Turystów na Wielkiej Sowie, Szlakiem Św. Jana Nepomucena, Złocie Szlakiem Zamków Piastowskich czy w inauguracji sezonu turystycznego organizowanego przez OSiR W Boguszwie - Gorcach i Koło Przewodników Sudeckich i Terenowych.

Tradycyjnie już w listopadzie organizowany jest „Marsz ku pamięci” zakończony mszą świętą w intencji zmarłych członków Klubu. W minionym okresie również odbywały się imprezy integracyjne przy kawie i muzyce. Inicjatywę w tym zakresie wykazywali sami członkowie podejmując się ich organizacji. Podkreślić należy również, że w organizowanych przez Klub wycieczkach i spotkaniach uczestniczyli nie tylko członkowie Klubu ale też sympatycy.

Liczebność członków Klubu w wymienionych latach ilustruje poniższe zestawienie:

Lata	Ilość członków
2011	95
2012	83

WAŁBRZYSKI KLUB PRZODOWNIKÓW TURYSTYKI GÓRSKIEJ

Rok 2012 był pierwszym pełnym rokiem naszej działalności. W dniu 21.12.2011 r. odbyło się zebranie założycielskie Klubu, podczas którego zostały przygotowane dokumenty formalno-prawne niezbędne do jego powołania i zatwierdzenia przez Zarząd Oddziału. Od 16.01.2012 r. na podstawie uchwały Zarządu formalnie został powołany do życia Wałbrzyski Klub Przewodników Turystyki Górskiej.

W obecnej chwili Klub liczy 21 członków.

W okresie od stycznia do listopada 2012 r. Klub bardzo ściśle współpracował z Komisją Turystyki Górskiej. Współpraca przejawiała się w różnym stopniu i w różnych aspektach działalności turystyczno-krajoznawczej. Szczególnie należy zwrócić uwagę na wspólne zorganizowanie m.in. Zlotu Szlakiem Zamków Piastowskich na Zamku Radosno, 52 Zlotu Turystów na Wielkiej Sowie oraz Pierwszego Zlotu Akademickiego na Chełmcu.

Z początkiem roku nasz Klub nawiązał bardzo bliskie kontakty i rozpoczął aktywną współpracę z Centrum Aktywności Lokalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu. Współpraca polegała głównie na zapewnieniu wysokokwalifikowanej obsługi przewodnicko-opiekuńczej na imprezach, których organizatorem było CAL Śródmieście. W minionym okresie wzięliśmy czynny udział w trzech wycieczkach, a mianowicie:

-) Pierwsza to był spacer wokół śródmieścia Szlakiem Starego Grodu z zakończeniem w schronisku Harcówka pod przewodnictwem kol. Jacka Pielicha. W większości uczestnikami były osoby reprezentujące tzw. „trzeci wiek” ale było też sporo młodzieży i dzieci.
-) W dniu 09.07.2012 r. odbyła się wycieczka „prawie górską”. Prowadzącym wycieczkę był kol. Jacek Pielich wraz z kol. Ewą Wawrzyniak i kol. Tomaszem Zagórskim, sprawującymi opiekę nad uczestnikami. Trasa wyprawy rozpoczęła z przed siedziby CAL-u i prowadziła przez Nowe Miasto - Mauzoleum - Dolinę Szwajcarską - Przełęcz Szybką na teren nieczynnego kamieniołomu na Podgórzu, gdzie wycieczkowicze zostali powitani przez kol. Jakuba i Krzysztofa Teperów, którzy m.in. rozpalili ognisko i przygotowali teren do wypoczynku. Uczestnicy w promieniach słońca i przy dźwiękach gitary, wypoczywali i wymieniali się wrażeniami z zakończonej wyprawy.
-) Kolejna wycieczka w dniu 24.07.2012 r., zorganizowana została dla najmłodszych mieszkańców Wałbrzycha i prowadziła po trasie: Palmiarnia - Zamek Książ - cis Bolko - Pełcznica - do zamku Cisy, jako miejsca docelowego. Prowadzącymi grupę byli kol. Ewa Wawrzyniak, kol. Jacek Pielich i kol. Krzysztof Teper. Pogoda i humory uczestników dopisały i w komplecie dotarliśmy na miejsce. Po chwili wypoczynku przeznaczonej na poznanie historii zamku i okolic a także gier i zabaw przy ognisku, wróciliśmy na Podzamcze.

Dzięki dobrym kontaktom i nawiązanej współpracy, nasz Klub korzystał z gościnności CAL-u, który udostępnił nam swoje pomieszczenia dla cyklicznych spotkań i zebrań klubowych, podczas których omawiane były sprawy związane z bieżącą działalnością, planami wycieczkowymi a także dokonywaliśmy podsumowań i składane były relacje z odbytych imprez.

Wałbrzyski Klub Przodowników Turystyki Górskiej bardzo ściśle współpracuje z organizatorami kolejnej edycji kursu Przewodnika Sudeckiego. Koledzy Artur Ciempa, Jacek Pielich i Krzysztof Teper, przekazują młodym adeptom podczas szkoleń, wypraw i wycieczek część swojej wiedzy i doświadczenia.

Bierzemy udział w większości imprez organizowanych przez Oddział i pozostałe Kluby, np. „Rajdzie Szlakami Św. Jana Nepomucena”, „Wiosennym Rajdzie Edukacyjnym” czy „Przewodnickim Powitanium Wiosny”. Jesteśmy także obecni na imprezach o zasięgu wojewódzkim czy ogólnopolskim, np. „Ogólnopolskim Zlocie Sudeckich Przodowników Turystyki Górskiej” gdzie nasza liczna grupa nie pozostała niezauważona (relacja „Na szlaku” listopad 2012 r.).

Członkowie Klubu poszerzają także swoje uprawnienia i pogłębiają wiedzę. W tym roku m.in. kol. Maria Burzyńska rozszerzyła swoje uprawnienia Przodownika GOT o obszar Beskidów Wschodnich. Sześciu członków Klubu tj.: koleżanka Jolanta Lampa koledzy Jacek Pielich, Tomasz Zagórski, Jacek Łoś, Mirosław Kabat i Krzysztof Teper zdali pozytywnie egzamin państwowy i uzyskali uprawnienia Przewodnika Sudeckiego kl. III. Dwaj następni koledzy Stanisław Junak i Robert Strzeszewski są uczestnikami obecnie trwającego kursu przewodnickiego, o którym wcześniej wspomniano. W tym roku również koledzy Jacek Pielich i Tomasz Zagórski uzyskali uprawnienia Przewodnika po Zamku Książ.

Spółeczna praca i zaangażowanie dla krzewienia wiedzy turystyczno-krajoznawczej we wszystkich kręgach spowodowała, że koleżanka Jolanta Lampa została wybrana na Prezesa Akademickiego Klubu Turystyki Aktywnej przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Angelusa Silesiusa.

Klub posiada stronę internetową www.wkptg.republika.pl oraz strony na Facebooku, gdzie można zapoznać się z naszymi planami oraz fotorelacjami z odbytych imprez.

Koło Zakładowe przy EnergiaPro Koncern Energetyczny S.A Oddział w Wałbrzychu.

Jedynym działającym Kołem Zakładowym PTTK jest Koło przy EnergiaPro Koncern Energetyczny w Wałbrzychu

W minionej Kadencji Zarząd Koła pracował w następującym składzie:

1. Krystyna Krahl - Przewodnicząca
2. Wiesława Budna
3. Tadeusz Wołowicz
4. Kazimierz Gajlewicz
5. Kazimiera Szymczak

W trakcie kadencji z pracy w Zarządzie Koła zrezygnował Kazimierz Gajlewicz.

Stan liczebny ilustruje poniższa tabelka;

Lata	Ilość członków
2009	22
2010	22
2011	19
2012	18

W latach 2009 – 2011r Koło organizowało imprezy górskie, piesze nizinne i narciarskie dla swoich członków i pracowników.

Ilość imprez ogółem w poszczególnych latach przedstawia poniższe zestawienie:

Lata	Ilość imprez	Ilość uczestników
2009	3	34
2010	3	38
2011	3	54
2012	2	24

Koło prowadzi również bibliotekę krajoznawczą, w której zgromadzono 450 woluminów.

Biuro Oddziału

Na etatach Oddziału zatrudnionych jest:

- Biuro Oddziału - 1 osoba na $\frac{3}{4}$ etatu
  - BORT PTTK - 1 osoba na $\frac{1}{2}$ etatu
  - Księgowość - 1 osoba na $\frac{1}{2}$ etatu
- Palacz i sprzątaczką na umowę zlecenie.

Fundusze Oddziału

Efekty finansowe Oddziału wynikają z działalności statutowo-programowej, którą obejmuje:

- działalność organizacyjną Zarządu,
- działalność Komisji,
- składki członkowskie,
- organizacja imprez turystycznych,
- działalność administracyjna,
- Zamek Grodno, (w 2009)
- Informacja turystyczna,
- działalność gospodarcza.

Wpływy i wydatki z działalności statutowo – programowej przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012
Przychody	266.032.34	221.254.51	154.907.73	194.752.51
Koszty	331.202.70	261.438.29	258.847.48	224.772.42
Ogółem wynik finansowy z	- 65.170.36	-40.183.78	-103.939.75	-30.019.91

działalności gosp. I statutowej				
Pozostałe przychody finansowe i dotacje	50.942.59	27.143.15	58.700.19	22.546.84
strata	- 14.227.77	-13.040.63	- 45.239.56	- 7.473.07

Strata z 2011 roku została zmniejszona dzięki sprzedaży eksponatów muzealnych.

Dotacje na działalność programową przedstawia poniższe zestawienie:

Dotacje	2009	2010	2011	2012
	30.949.08	16.390	44.928.50	14.300

Szczegółowe pozycje działalności Oddziału – wpływy i wydatki z działalności statutowej przedstawia poniższa tabela:

Dochody Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012
Imprezy	14.305.63	16.049.46	28.330.46	7.736.14
Organizacja i propaganda	2.360.65	21.438.36	11.308.50	-
Zamek Grodno	3050.00	-	-	-
Administracja statutowa	36.645.20	42.276.51	33.123.43	58.491.91
Informacja turystyczna	22.172.14	-	-	28.455.30
Wydatki	2009	2010	2011	2012
Imprezy	37.967.84	30.463.07	66.491.25	18.685.20
Organizacja i propaganda	3.380.57	21.665.15	23.477.44	4.752.96
Zamek Grodno	5.132.06	-	-	-
Administracja	86.190.98	79.964.54	83.500.20	78.532.25
Informacja turystyczna	22.890.43	-	-	25.250,00

Biuro Obsługi Ruchu Turystycznego PTTK

Działalność BORT opierała się na zezwoleniu Wojewody Dolnośląskiego i Koncesji nr 0750 wydanej przez Główny Komitet Turystyki. W ramach tych dokumentów biuro mogło organizować imprezy jako Organizator Turystyki i Pośrednik Turystyczny.

Ponadto biuro jest wieloletnim członkiem Dolnośląskiej Izby Turystyki oraz posiada gwarancję ubezpieczeniową w Signal Iduna od OC wydaną przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego.

Głównymi formami działalności w upływającej kadencji było :

- organizacja wycieczek turystyki krajowej przyjazdowej i wyjazdowej dla klienta Zbiorowego
- sprzedaż wczasów wypoczynkowych, turnusów rehabilitacyjnych, kolonii, obozów
- organizacja wycieczek turystyki zagranicznej dla klienta zbiorowego
- pośrednictwo agencyjne w sprzedaży imprez turystyki krajowej i zagranicznej

- obsługa przewodnicka i pilotarska imprez zleconych
- pośrednictwo w wynajmie transportu turystycznego i ubezpieczenia klientów od NW

W omawianym okresie BORT obsłużył łącznie około 4.500 turystów.

Najwięcej, bo ok. 70 % klientów biura korzystało z ofert turystyki krajowej. Były to m.in. wycieczki dla instytucji, które od wielu lat zlecają BORT kompleksową organizację wycieczek w atrakcyjne zakątki Polski. Należy sądzić, że skoro kilka instytucji od co najmniej 7 lat zamawia usługi w naszym biurze, to świadczy to o rzetelnej i profesjonalnej obsłudze klienta.

Stalą formą działalności jest coroczna, bardzo atrakcyjna, pod względem jakości jak i ceny - oferta wczasów wypoczynkowych nad Bałtykiem sprzedawana była głównie Wałbrzyszanom.

Oferta obejmowała 7, 10, 14 dniowe wczasy z elastycznymi terminami w Mielnie, Ustroniu Morskim, Międzyzdrojach i Rowach k/Mielna. W przypadku tej oferty Biuro współpracuje bezpośrednio z właścicielami poszczególnych obiektów stąd cena wczasów (bez pośredników) jest konkurencyjna.

Od kilku lat zmniejsza się zainteresowanie ze strony klientów wypoczynkiem zimowym i letnim dla dzieci i młodzieży, w związku z czym organizatorzy tej formy wypoczynku tj. np. „Oświata” Wrocław co rok przedstawiają coraz skromniejszą ofertę dla najmłodszych klientów.

Stalą ofertą biura są turnusy rehabilitacyjne. Korzystają z niej najczęściej emeryci z niezłą emeryturą, ponieważ od trzech lat ceny 14-dniowych turnusów rehabilitacyjnych znacznie, bo ok. 20% wzrosły.

Wczasy zagraniczne, które BORT sprzedawał w ramach podpisanych z touroperatorami umów agencyjnych stanowią ok. 20 % całej sprzedaży imprez.

Kierunki wyjazdów to tradycyjnie Włochy, Chorwacja, Hiszpania, Bułgaria i Grecja.

Od dwóch sezonów spadło prawie całkowicie zainteresowanie wyjazdami do Egiptu i Tunezji ze względu na skomplikowaną sytuację polityczną w tych krajach.

Wielkim konkurentem biura w sprzedaży wyjazdów głównie zagranicznych stał się internet, klienci dokonują rezerwacji poprzez sieć biur internetowych, które stosują zachęty i promocje często wykraczające poza przepisy ustawy o turystyce. Na spadek sprzedaży imprez turystycznych w ostatnich latach wpłynęły również nieuczciwe działania niektórych touroperatorów, skutkiem czego tysiące turystów pozbawionych zostało możliwości wypoczynku jak i powrotu do kraju. Sytuacje te nagłośnione przez media spowodowały znaczny spadek zaufania dla biur turystycznych ze strony potencjalnych klientów.

Szanowni Delegaci, drodzy goście.

W tym miejscu chciałabym w imieniu własnym, ustępujących władz, w imieniu nas wszystkich podziękować pracownikom Biura Barbarze Suszko, Jadwidze Zawadzie, a w szczególności Wiesi Standzoń.

Dziękuję także wszystkim działaczom za społeczną pracę na rzecz Oddziału, jego członków oraz mieszkańców regionu wałbrzyskiego, choć jestem przekonana niejednokrotnie usłyszeli od najbliższych o wyborach „albo ja, albo PTTK”. Dla wielu to PTTK jest drugą rodziną. Dziękuję Wam wszystkim.